

VEJLEDNING OM SELVBESTEMMELSE

HVOR I EU KAN DU SELV FRIT BESTEMME,
NÅR DET KOMMER TIL ABORT, PRÆVENTION,
SURROGATMODERSKAB, ADOPTION
OG KUNSTIG BEFRUGTNING?

MORITZ KÖRNER

FORORD

Selv om Europa i mere end 60 år har stået i spidsen for den globale bevægelse hen imod liberalisering af de reproduktive rettigheder, er adgangen til sikker og lovlig abort, prævention, surrogatmoderskab, in vitro-befrugtning og ægdonation stadig ikke sikret i alle EU's medlemsstater. Mens nogle medlemsstater har en meget liberal tilgang til disse spørgsmål i deres politikker, opretholder andre medlemsstater restriktive love, der til sammenligning fremstår forældede.

Alle mennesker i Den Europæiske Union bør have ret til at træffe deres egne reproduktive valg, uanset hvor de bor, deres køn eller deres seksuelle orientering. Desværre findes der imidlertid endnu ingen "europæisk standard" for reproduktive rettigheder. I hvilket omfang en person kan eller ikke kan træffe sine egne reproduktive valg afhænger stadig af personens bopæl. Samtidig har alle statsborgere i Den Europæiske Unions medlemsstater – som EU-borgere – ret til at færdes frit inden for Den Europæiske Union og til at rejse ind i og opholde sig i en hvilken som helst EU-medlemsstat.

Denne praktiske håndbog har derfor til formål at informere alle, der oplever hindringer for deres selvbestemmelse i EU, om deres rettigheder for så vidt angår abort, prævention, surrogatmoderskab, adoption og kunstig befrugtning i alle 27 medlemsstater.

Moritz Körner, medlem af Europa-Parlamentet

HVOR I EU KAN DU SELV FRIT BESTEMME,
NÅR DET KOMMER TIL **ABORT, PRÆVENTION,**
SURROGATMODERSKAB, ADOPTION
OG **KUNSTIG BEFRUGTNING?**

INDHOLDSFORTEGNELSE

I.	ABORT	6
II.	PRÆVENTION	8
III.	KUNSTIG BEFRUGTNING	10
IV.	SURROGATMODERSKAB	12
V.	ADOPTION	13
	KONTAKTOPLYSNINGER	14

I. ABORT

I hvilke EU-lande kan man generelt få foretaget en abort UDEN at skulle angive årsagerne dertil?

Østrig	Estland	Italien	Portugal
Belgien	Finland	Letland	Rumænien
Bulgarien	França	Litauen	Slovakiet
Kroatien	Tyskland	Luxembourg	Slovenien
Cypern	Grækenland	Malta	Spanien
Tjekkiet	Ungarn	Nederlandene	Sverige
Danmark	Irland	Polónia	

I hvilke EU-lande er der INGEN obligatoriske venteperioder for abort efter anmodning herom (obligatorisk ventetid, der skal gå mellem den dato, hvor der første gang anmodes om abort, og den dato, hvor aborten finder sted)?

Østrig	Estland	Italien	Portugal
Belgien	Finland	Letland	Rumænien
Bulgarien	França	Litauen	Slovakiet
Kroatien	Tyskland	Luxembourg	Slovenien
Cypern	Grækenland	Malta	Spanien
Tjekkiet	Ungarn	Nederlandene	Sverige
Danmark	Irland	Polónia	

I hvilke EU-lande er der INGEN krav om obligatorisk rådgivning eller om at skulle få obligatoriske oplysninger fra en læge, før man får foretaget en abort?

Østrig	Estland	Italien	Portugal
Belgien	Finland	Letland	Rumænien
Bulgarien	França	Litauen	Slovakiet
Kroatien	Tyskland	Luxembourg	Slovenien
Cypern	Grækenland	Malta	Spanien
Tjekkiet	Ungarn	Nederlandene	Sverige
Danmark	Irland	Polónia	

I hvilke EU-lande kan der efter anmodning foretages abort efter den 16. graviditetsuge?

- Nederlandene (op til 22 uger)
- Sverige (op til 18 uger)

I hvilke EU-lande kan der af socioøkonomiske årsager (f.eks. alder, civilstand eller økonomisk situation) foretages abort efter fristens udløb?

Østrig	Estland	Italien	Portugal
Belgien	Finland	Letland	Rumænien
Bulgarien	Fransa	Litauen	Slovakiet
Kroatien	Tyskland	Luxembourg	Slovenien
Cypern	Grækenland	Malta	Spanien
Tjekkiet	Ungarn	Nederlandene	Sverige
Danmark	Irland	Polónia	

I hvilke EU-lande er der adgang til medicinsk abort ("aborte piller")?

Østrig	Estland	Italien	Portugal
Belgien	Finland	Letland	Rumænien
Bulgarien	Fransa	Litauen	Slovakiet
Kroatien	Tyskland	Luxembourg	Slovenien
Cypern	Grækenland	Malta	Spanien
Tjekkiet	Ungarn	Nederlandene	Sverige
Danmark	Irland	Polónia	

I hvilke EU-lande kræves der IKKE forhåndstilladelse fra en forælder, værge, læge eller anden tjenestemand, inden kvinder under 18 år kan få adgang til abort?

- Sverige
- Østrig

II. PRÆVENTION

I hvilke EU-lande er p-piller og præventionsplastre tilgængelige UDEN recept?

 Østrig	 Estland	 Italien	 Portugal
 Belgien	 Finland	 Letland	 Rumænien
 Bulgarien	 Frankrig	 Litauen	 Slovakiet
 Kroatien	 Tyskland	 Luxembourg	 Slovenien
 Cypern	 Grækenland	 Malta	 Spanien
 Tjekkiet	 Ungarn	 Nederlandene	 Sverige
 Danmark	 Irland	 Polonia	

I hvilke EU-lande kan man få en spiral UDEN recept?

 Østrig	 Estland	 Italien	 Portugal
 Belgien	 Finland	 Letland	 Rumænien
 Bulgarien	 Frankrig	 Litauen	 Slovakiet
 Kroatien	 Tyskland	 Luxembourg	 Slovenien
 Cypern	 Grækenland	 Malta	 Spanien
 Tjekkiet	 Ungarn	 Nederlandene	 Sverige
 Danmark	 Irland	 Polonia	

I hvilke EU-lande er nødpræventionsmidler ("fortrydelsespillen") tilgængelige UDEN recept?

 Østrig	 Estland	 Italien	 Portugal
 Belgien	 Finland	 Letland	 Rumænien
 Bulgarien	 Frankrig	 Litauen	 Slovakiet
 Kroatien	 Tyskland	 Luxembourg	 Slovenien
 Cypern	 Grækenland	 Malta	 Spanien
 Tjekkiet	 Ungarn	 Nederlandene	 Sverige
 Danmark	 Irland	 Polonia	

I hvilke EU-lande kræves der IKKE forhåndstilladelse fra en forælder, værge, læge eller anden tjenestemand, inden kvinder på mellem 16 og 18 år kan få adgang til prævention?

Østrig	Estland	Italien	Portugal
Belgien	Finland	Letland	Rumænien
Bulgarien	França	Litauen	Slovakiet
Kroatien	Tyskland	Luxembourg	Slovenien
Cypem	Grækenland	Malta	Spanien
Tjekkiet	Ungarn	Nederlandene	Sverige
Danmark	Irland	Polónia	

I hvilke EU-lande er der INGEN minimumsalder for at få adgang til prævention?

Østrig	Estland	Italien	Portugal
Belgien	Finland	Letland	Rumænien
Bulgarien	França	Litauen	Slovakiet
Kroatien	Tyskland	Luxembourg	Slovenien
Cypem	Grækenland	Malta	Spanien
Tjekkiet	Ungarn	Nederlandene	Sverige
Danmark	Irland	Polónia	

III. KUNSTIG BEFRUGTNING

I hvilke EU-lande er der INGEN særlige krav for at få adgang til kunstig befrugtning?

 Østrig	 Estland	 Italien	 Portugal
 Belgien	 Finland	 Letland	 Rumænien
 Bulgarien	 França	 Litauen	 Slovakiet
 Kroatien	 Tyskland	 Luxembourg	 Slovenien
 Cypern	 Grækenland	 Malta	 Spanien
 Tjekkiet	 Ungarn	 Nederlandene	 Sverige
 Danmark	 Irland	 Polónia	

I hvilke EU-lande kan enlige få adgang til kunstig befrugtning?

 Østrig	 Estland	 Italien	 Portugal
 Belgien	 Finland	 Letland	 Rumænien
 Bulgarien	 França	 Litauen	 Slovakiet
 Kroatien	 Tyskland	 Luxembourg	 Slovenien
 Cypern	 Grækenland	 Malta	 Spanien
 Tjekkiet	 Ungarn	 Nederlandene	 Sverige
 Danmark	 Irland	 Polónia	

I hvilke EU-lande er kunstig befrugtning tilgængelig efter det fyldte 45. år (og indtil hvilken alder)?

 Østrig (45)	 Estland (50)	 Italien (46)	 Portugal (50)
 Belgien (47)	 Finland	 Letland	 Rumænien (48)
 Bulgarien	 França	 Litauen	 Slovakiet (50)
 Kroatien (48)	 Tyskland	 Luxembourg	 Slovenien
 Cypern (50)	 Grækenland (50)	 Malta (48)	 Spanien
 Tjekkiet (49)	 Ungarn (49)	 Nederlandene (49)	 Sverige
 Danmark (45)	 Irland	 Polónia	

I hvilke EU-lande er der INGEN særlige krav til kvinder, der ønsker at få nedfrosset deres æg (f.eks. forhåndstilladelse eller medicinsk nødvendighed)?

 Østrig	 Estland	 Italien	 Portugal
 Belgien	 Finland	 Letland	 Rumænien
 Bulgarien	 França	 Litauen	 Slovakiet
 Kroatien	 Tyskland	 Luxembourg	 Slovenien
 Cypern	 Grækenland	 Malta	 Spanien
 Tjekkiet	 Ungarn	 Nederlandene	 Sverige
 Danmark	 Irland	 Polónia	

I hvilke EU-lande er ægdonation generelt mulig?

 Østrig	 Estland	 Italien	 Portugal
 Belgien	 Finland	 Letland	 Rumænien
 Bulgarien	 França	 Litauen	 Slovakiet
 Kroatien	 Tyskland	 Luxembourg	 Slovenien
 Cypern	 Grækenland	 Malta	 Spanien
 Tjekkiet	 Ungarn	 Nederlandene	 Sverige
 Danmark	 Irland	 Polónia	

IV. SURROGATMODERSKAB

I hvilke EU-lande er altruistisk surrogatmoderskab muligt?

 Østrig	 Estland	 Italien	 Portugal
 Belgien	 Finland	 Letland	 Rumænien
 Bulgarien	 França	 Litauen	 Slovakiet
 Kroatien	 Tyskland	 Luxembourg	 Slovenien
 Cypern	 Grækenland	 Malta	 Spanien
 Tjekkiet	 Ungarn	 Nederlandene	 Sverige
 Danmark	 Irland	 Polónia	

I hvilke EU-lande kan enlige få adgang til altruistisk surrogatmoderskab?

 Østrig	 Estland	 Italien	 Portugal
 Belgien	 Finland	 Letland	 Rumænien
 Bulgarien	 França	 Litauen	 Slovakiet
 Kroatien	 Tyskland	 Luxembourg	 Slovenien
 Cypern	 Grækenland	 Malta	 Spanien
 Tjekkiet	 Ungarn	 Nederlandene	 Sverige
 Danmark	 Irland	 Polónia	

I hvilke EU-lande er der adgang til kommercielt surrogatmoderskab?

Intet land i Den Europæiske Union tillader kommercielt surrogatmoderskab. På det europæiske fastland er der mulighed for kommercielt surrogatmoderskab i:

 Belarus	 Rusland	 Ukraine
---	---	---

V. ADOPTION

I hvilke EU-lande er der INGEN maksimumsalder for at kunne adoptere et barn?

Østrig	Estland	Italien	Portugal
Belgien	Finland	Letland	Rumænien
Bulgarien	França	Litauen	Slovakiet
Kroatien	Tyskland	Luxembourg	Slovenien
Cypern	Grækenland	Malta	Spanien
Tjekkiet	Ungarn	Nederlandene	Sverige
Danmark	Irland	Polónia	

I hvilke EU-lande kan par af samme køn I FÆLLESSKAB adoptere børn?

Østrig	Estland	Italien	Portugal
Belgien	Finland	Letland	Rumænien
Bulgarien	França	Litauen	Slovakiet
Kroatien	Tyskland	Luxembourg	Slovenien
Cypern	Grækenland	Malta	Spanien
Tjekkiet	Ungarn	Nederlandene	Sverige
Danmark	Irland	Polónia	

KONTAKTOPLYSNINGER

 Østrig	Österreichische Gesellschaft für Familienplanung	oegf.at
 Belgien	The Fédération Francophone Belge pour le Planning Familial et l'Education Sexuelle	planningfamilial.net
 Bulgarien	The Bulgarienn Family Planning and Sexual Health Association	safesex.bg
 Kroatien	Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje	cesi.hr
 Cypern	The Cypern Family Planning Association	familyplaning.org.cy
 Tjekkiet	Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu	planovanirodiny.cz
 Danmark	Sex & Samfund	sexogsamfund.dk
 Estland	Eesti Seksuaaltervise Liit	seksuaaltervis.ee
 Finland	Väestöliitto	vaestoliitto.fi
 França	Mouvement Français pour la Planning Familial	planning-familial.org
 Tyskland	Pro Familia	profamilia.de
 Grækenland	Prosexo.gr	prosexo.gr
 Ungarn	Patent	patent.org.hu
 Irland	The Irish Family Planning Association	ifpa.ie
 Italien	La Vita di Donna	vitadidonna.it
 Letland	The Letlandn Association for Family Planning & Sexual Health	papedeszieds.lv
 Litauen	The Family Planning and Sexual Health Association of Litauen	tavogyvenimas.lt
 Luxembourg	Planning familial	pfl.lu
 Malta	Sexual Health Malta	sexualhealth.gov.mt
 Nederlandene	Rutgers	rutgers.nl
 Polónia	Federation for Women and Family Planning	federa.org.pl
 Portugal	Associação Para o Planeamento da Família	apf.pt
 Rumænien	Societatea de Educatie Contraceptiva si Sexuala	secs.ro
 Slovakiet	Spoločnosť pre plánované rodičovstvo	rodicovstvo.sk
 Slovenien	Ženski lobi Slovenije	zenskilobi.si
 Spanien	The Federación de Planificación Familiar de España	fpfe.org
 Sverige	Riksförbundet För Sexuell Upplysning	rfsu.se

VEJLEDNING OM SELVBESTEMMELSE

Moritz Körner

Alle rettigheder forbeholdes.

Første udgave (2022)

Ophavsrettigheder: Moritz Körner.

Produktion: Lennart Nientit, Natalie Wüstneck, Martin Bangard
Koncept: Marton Kovacs
Layout: Mike Nonnenbroich

De data og oplysninger, der er samlet i denne vejledning, er baseret på forskning fra Europa-Parlamentets Forskningstjeneste. På trods af en omhyggelig kontrol af indholdet påtager Moritz Körner sig ikke noget ansvar for, at de fremlagte oplysninger er korrekte og fuldstændige.

Kontaktoplysninger:
Moritz Körner, medlem af Europa-Parlamentet
European Parliament, Rue Wiertz 60, B-1047 Bruxelles, BELGIEN

Oversat fra engelsk af Europa-Parlamentets oversættelsestjeneste.

Facebook Moritz Körner
LinkedIn Moritz Körner
Twitter @moritzkoerner
Instagram @moritz_koerner

